

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

Development of Management Model for Large Longan Plot Group in Nong
Yaung Sub-district, Wiang Nong Long District, Lamphun Province

มนชนก อุปทะ¹

Monchanok Upata

Received: November 28, 2022

Revised: January 10, 2023

Accepted: January 31, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาด้านการบริหารจัดการของกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน และ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากประชากรที่เป็นสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำนวน 13 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ การสอบถาม และการสนทนากลุ่มแบบเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาด้านแรงงานสมาชิกกลุ่มเป็นผู้สูงอายุ ขาดแรงจูงใจในการผลิต ด้านการเงิน ขาดงบประมาณในการดำเนินการ ด้านวัตถุดิบ อุปกรณ์การผลิตมีไม่เพียงพอ ไม่มีระบบการติดตามวัตถุดิบจากแหล่งผลิตใด ด้านการวางแผน ไม่ได้มีการวางแผนในการดำเนินงานที่ชัดเจน ไม่มีการประชุมและวางแผนประจำปี ด้านการจัดองค์กร มีโครงสร้างองค์กรแบบหลวม ๆ สมาชิกกลุ่มไม่ทราบบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ด้านการจัดการบุคคล ขาดแรงจูงใจ ไม่พึงพอใจในการทำงาน เงินค่าตอบแทนและสวัสดิการมีไม่เพียงพอ ด้านการอำนวยการ หัวหน้ากลุ่มไม่มีการมอบหมายให้สมาชิกภายในกลุ่มทำงานตามตำแหน่ง ด้าน

¹ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่; North-Chiang Mai University

Corresponding author, e-mail: monchanopk@northcm.ac.th, Tel. 085-6201750

การควบคุม มีปัญหาการจัดทำบัญชีและควบคุมวัตถุดิบที่จะนำไปใช้ในการผลิต และ 2) รูปแบบในการบริหารจัดการที่เหมาะสม พบว่า ควรจัดทำรูปแบบ โครงสร้าง กิจกรรมที่เหมาะสม ควรรับสมาชิกกลุ่มที่เป็นคนรุ่นใหม่ ในชุมชนเพื่อมาช่วยในการด้านการผลิต การตลาด จัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุน จัดประชุมกันภายในกลุ่ม ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด จัดทำโครงสร้างองค์กรแบบเป็นทางการขึ้น สร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้ตั้งใจทำงานมากขึ้น มีระบบในการควบคุมวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต มีการควบคุมกระบวนการผลิตสินค้าทุกขั้นตอนการผลิตและมีระบบการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การพัฒนากลุ่ม, ลำไย

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the management problems of the large longan plot group in Nongyoung Subdistrict, Wiang Nong Long District, Lamphun Province; 2) to develop a management model for the large longan plot group in Nongyoung Subdistrict, Wiang Nong Long District, Lamphun Province. It was a qualitative research by studying the population who were members of the large longan plot group, Nongyoung Sub-district, Wiang Nong Long District, Lamphun Province, totaling 13 people. Data were collected by using interviews, questionnaires and knowledge sharing forum group discussion. The results of the research revealed that 1) the problem in terms of labor, the members of the group was the elderly lacked motivation for production; in the aspect of finance, there was a lack of budget for operations; in case of raw materials, production equipment was inadequate and no tracking system for raw materials from any production source; in terms of planning, there was no clear operational plan and no annual meeting and planning; with respect to organization, there was a loose organizational structure, the members of the group did not know their specific roles; in terms of personnel management, there was a lack of motivation, dissatisfaction with work, remuneration and welfare were insufficient; with respect to administration, group leaders did not assign group members to work according to their positions; in the aspect of control, there were

problems in accounting and control of raw materials to be used in production; and 2) an appropriate model of management found that appropriate models, structures, activities should be established; group members who were the new generation should be accepted in the community to help in production, marketing, and funding sources should be obtained from both government agencies and private sectors to support; there should be a meeting within the group to jointly formulate a marketing strategy; a formal organizational structure should be established. It should be motivating and stimulating to work harder. There should be a system to control raw materials used in production. There should be a control of the production process at every stage of production as well as a system for monitoring the quality of raw materials.

Keywords: Management, Group Development, Longan

บทนำ

ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคเหนือ โดยเฉพาะ 2 จังหวัด ซึ่งเป็นมีแหล่งเพาะปลูก ได้แก่ เชียงใหม่ และลำพูน โดยในปี พ.ศ. 2562 มีผลผลิตออกสู่ตลาดเป็นจำนวน 277,219 และ 249,299 ตัน และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.95 และ 23.34 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) โดยพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตของลำไยที่ได้จากพื้นที่ทั้ง 2 จังหวัดถือได้แหล่งเพาะปลูกและสร้างผลผลิตลำไยที่สำคัญของประเทศ นอกจากนั้นผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เหตุผลการขยายการเพาะปลูกและเพิ่มผลผลิต เนื่องจากราคาลำไยอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ภาครัฐให้ความช่วยเหลือโดยการแทรกแซงตลาดเป็นประจำเกือบทุกปี จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่การเพาะปลูกและเพิ่มผลผลิตลำไยให้เพิ่มมากขึ้น

กลุ่มแปลงใหญ่เป็นรากฐานสำคัญของความมั่นคงและยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลมีแนวความคิด ตลอดจนการวางยุทธศาสตร์ของประเทศเพื่อผลักดันให้กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวงมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก โดยมองภาพของเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายในการเสริมสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและเสถียรภาพ เน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก และการสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจโลกด้วยการสร้างรายได้

ให้กับประชาชนและประเทศชาติโดยเปลี่ยนมุมมองในชุมชนให้เห็นว่าสิ่งที่ตนมีอยู่คือทรัพย์สินที่สามารถเพิ่มรายได้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัตถุดิบที่มีพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น มีมูลค่าเพิ่ม มีเอกลักษณ์สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2560 โดยครั้งแรกได้ใช้ชื่อ “กลุ่มผลิตลำไยคุณภาพครบรูปแบบแปลงใหญ่” มีสมาชิกแรกเข้า จำนวน 43 คน มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่มอย่างครบถ้วน ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดลำพูน กิจกรรมการยกระดับการผลิตลำไยคุณภาพในรูปแบบแปลงใหญ่ พร้อมมีการจดทะเบียนเข้าเป็นวิสาหกิจชุมชน ใช้ชื่อว่า “วิสาหกิจชุมชนลำไยแปลงใหญ่ตำบลหนองยวง” เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2560 พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อกลุ่มมาเป็น “กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง” แต่จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง พบว่า ในปัจจุบันทางกลุ่มประสบปัญหาเรื่องในหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านการจัดการ สมาชิกภายในกลุ่มยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารจัดการ ไม่มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ไม่มีโครงสร้างองค์กรที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งยังไม่มีกำหนดบทบาทหน้าที่ของ อีกทั้งจำนวนสมาชิกในกลุ่มได้มีจำนวนลดลงเป็นจำนวนมาก ปัญหาด้านการผลิตเช่นกำลังการผลิตไม่เพียงพอ ปัญหาด้านการตลาด เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้า การส่งเสริมการขาย ยังขาดช่องทางการจัดจำหน่าย การทำการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่ม ปัญหาด้านการเงิน เช่น การจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกซึ่งแต่เดิมมีจำนวนสมาชิก 43 คนแต่ในปัจจุบันเหลือเพียง 13 คน และอาจเกิดการล่มสลายของกลุ่มไปในที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มของแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จะสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มให้เป็นระบบ ร่วมกัน รูปแบบ กิจกรรม วิธีการเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดรายได้ ผลประโยชน์และสร้างโอกาสให้แก่ชุมชนตลอดจนทำให้กลุ่มสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการของกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำนวน 13 ราย ซึ่งกลุ่มได้ดำเนินการก่อตั้งปี 2560 เป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง กลุ่มนี้ได้รับการส่งเสริมให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ในเรื่องของเกษตรแปลงใหญ่ดีเด่นระดับภาค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความคุ้นเคยกับสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ พูดคุยแนะนำตัวเองเพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ศึกษาข้อมูลของกลุ่ม จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากประธานกลุ่มและผู้ที่เกี่ยวข้อง สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการของกลุ่มโดยแบ่งประเด็นออกเป็นด้านแรงงาน ด้านวัตถุดิบ ด้านเงินทุน ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านบุคคล ด้านอำนวยการและด้านการควบคุมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและทำการสรุปบทเรียนความคิดเห็นที่ได้ร่วมกัน หลังจากนั้นได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่ารูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของกลุ่มเป็นอย่างไร มีการสรุปบทเรียนและบทวนการดำเนินงานร่วมกันโดยในการทำกิจกรรมร่วมกันได้ใช้การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่กันไป โดยใช้วิธีการสังเกตอย่างเป็นธรรมชาติ และยึดข้อมูลที่มีลักษณะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม โดยจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล เมื่อผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ก็จะนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) คือ การแสวงหาความเชื่อถือได้จากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน (สุรางค์ จันทวานิช, 2554) โดยทำการตรวจสอบสามด้านแหล่งข้อมูล แหล่งที่มาที่จะใช้พิจารณาในการตรวจสอบ และการตรวจสอบสามด้านวิธีการเก็บรวมข้อมูลใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน และนำมาแยกแยะออกเป็น

หมวดหมู่ตามประเด็นหัวข้อของวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้สามารถตอบคำถามงานวิจัยได้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและขอบเขตที่ต้องการศึกษาเพื่อความครบถ้วน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มและจดไว้ในลักษณะบรรยายเพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ผลการศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีการวิจัยเชิงคุณภาพ (สุภาวศ์ จันทวานิช, 2554) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามปรากฏการณ์ที่สัมผัสได้หรือมองเห็น และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกข้อมูลได้แก่การจำแนกข้อมูล ด้าน และรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกตและการสนทนากลุ่มซึ่งเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่มแปลงใหญ่ลำไย โดยสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และนำมาสรุปผลร่วมกันโดยยึดหลัก และวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับการบริบทของกลุ่ม โดยผลการศึกษาประวัติความเป็นมาของการรวมกลุ่มและการดำเนินงานของกลุ่ม พบว่า สมาชิกกลุ่ม เป็นเพศหญิง จำนวน 13 คน โดยมีอายุระหว่าง 40-50 ปี จำนวน 3 คน อายุระหว่าง 50-60 ปี จำนวน 7 คน อายุระหว่าง 60-70 ปี จำนวน 3 คน สมาชิกกลุ่มมีการเรียนรู้จากการเข้าร่วมอบรมความรู้ต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานภาครัฐจัดขึ้น เช่น เรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การจัดทำเว็บเพจ เป็นต้น สมาชิกที่ได้มีการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ มาแล้วจะมีการแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มรับทราบ โดยการบอกกล่าว พูดคุยกัน ซึ่งทางกลุ่มเป็นลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ลักษณะของบริบทกลุ่มมีจำนวนสมาชิกเพียงแค่ 13 คน รูปแบบของการกระจายข่าวสารและแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ใช้รูปแบบการติดต่อข่าวสารระหว่างสมาชิกด้วยกัน โดยในกลุ่มใช้รูปแบบของการบอกต่อกันและใช้การโทรศัพท์ Line, Facebook ในการนัดติดต่อ การพูดคุยและประชาสัมพันธ์ข่าวสารภายในกลุ่มให้ทราบ

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการของกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน พบว่า

1.1 ด้านแรงงาน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งมีข้อจำกัดทางด้านสุขภาพ เช่น สายตาไม่ดี เดินลำบาก สมาชิกกลุ่มไม่ค่อยมีเวลาในการผลิตสินค้าเนื่องจากติดงานสังคมในชุมชนและขาดแรงจูงใจในการผลิต

1.2 ด้านการเงิน เป็นปัญหาหลักที่สำคัญที่สุดการดำเนินงานของกลุ่ม โดยสภาพการเงินของกลุ่มได้มาจากการระดมหุ้นของประธานกลุ่มและสมาชิกกลุ่มเพื่อมาใช้เป็นงบในการดำเนินงาน ทางกลุ่มต้องรอการช่วยเหลือและขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้งบประมาณในการดำเนินการยังมีไม่เพียงพอและสมาชิกในกลุ่มไม่มีผู้รับผิดชอบด้านการเงินและเหรียญกษาปณ์ที่ชัดเจน

1.3 ด้านวัตถุดิบ อุปกรณ์ในการผลิตมีไม่เพียงพอเช่นเครื่องตาก เครื่องร่อน เครื่องอบจึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองด้านกำลังการผลิตได้เพียงพอ ไม่มีระบบการติดตามว่าวัตถุดิบมาจากแหล่งผลิตที่ใด อาจทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพการผลิตตามมาและวัตถุดิบบางส่วนยังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร

1.4 ด้านการวางแผน ยังไม่ได้มีการวางแผนในการดำเนินงานของกลุ่มที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานภายในกลุ่ม ไม่มีการประชุมและวางแผนประจำปีเลย ไม่มีการแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนด้านการผลิต ผลิตตามช่วงฤดูการเท่านั้น ไม่มีการวางแผนด้านการตลาดที่ชัดเจน ผลิตรถยนต์ไม่มีความหลากหลาย ไม่ชัดเจน มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่น้อย ยังไม่มีการส่งเสริมการตลาดที่ชัด เช่น ไม่มีแผนด้านการเงินที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนด้านแหล่งเงินทุน มีเพียงแค่ระดมทุนจากสมาชิกเท่านั้น ไม่มีรูปแบบการบันทึกระบบบัญชีที่ชัดเจน

1.5 ด้านการจัดองค์กร ทางกลุ่มมีโครงสร้างองค์กรแบบหลวม ๆ เป็นกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ สมาชิกกลุ่มมีหลายบทบาทเช่นเป็นประธานกลุ่มด้วยดูแลด้านการเงิน ด้านการตลาด ด้านการผลิตด้วยเป็นการบริหารจัดการแบบรวมอำนาจ สมาชิกในกลุ่มยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนทำให้เกิดความสับสนในการทำงาน บางครั้งหัวหน้ากลุ่มก็มีการมอบหมายงานให้สมาชิกทำงานแต่ไม่ได้เหมาะสมเช่นให้สมาชิกกลุ่มบางคนเข้าร่วมอบรมด้านช่องทางการจัดจำหน่าย แต่สมาชิกไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเลยจึงทำให้การทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และสมาชิกกลุ่มยังไม่ได้มีความชำนาญเฉพาะอย่างทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี

1.6 ด้านการจัดการบุคคล สมาชิกกลุ่มบางท่านขาดแรงจูงใจในการทำงาน กลุ่มยังไม่มีนโยบายหรือเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน ค่าตอบแทนและสวัสดิการภายในกลุ่มยังมีไม่เพียงพอ ควรเพิ่มในเรื่องของแรงจูงใจในส่วนที่ขาดหายไปจะทำให้มีความสุขในการทำงานมากขึ้น ปัญหาลักษณะของงานบางครั้งหัวหน้ามอบหมายงานไม่ตรงกับความสามารถในการทำงาน ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำงานออกมาไม่ค่อยดีและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.7 ด้านการอำนวยการ ทางหัวหน้ากลุ่มไม่ได้มีการมอบหมายให้สมาชิกภายในกลุ่มทำงานตามหน้าที่ มอบหมายงานไม่ค่อยเหมาะสมกับความสามารถของสมาชิกทำให้สมาชิก

ปฏิบัติงานออกมาไม่ค่อยดี การติดต่อสื่อสารภาษาที่ใช้ไม่ค่อยชัดเจน การติดต่อสื่อสารไม่ทั่วทุกคน และระบบการติดต่อสื่อสารยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.8 ด้านการควบคุม มีปัญหาการจัดทำบัญชีควบคุมวัตถุดิบที่จะนำไปใช้ในการผลิต ปัญหาในการเก็บเอกสาร หลักฐานที่สำคัญของกลุ่มยังไม่ค่อยเป็นระบบเท่าที่ควร การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบเนื่องจากวัตถุดิบที่จัดซื้อมามีความหลากหลายซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบทำให้คุณภาพของวัตถุดิบอาจมีความแตกต่างกัน

2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน พบว่า

2.1 ด้านแรงงาน ทางกลุ่มควรรับสมัครกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่าปัจจุบันหรือเป็นกลุ่มวัยรุ่นในชุมชนเพื่อมาช่วยในการพัฒนาทางด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการตลาดและสามารถเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้มาพัฒนาทางกลุ่มต่อไป

2.2 ด้านการเงิน ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินงานและกิจกรรมของทางกลุ่ม การเข้ามาสนับสนุนเงินทุนในรูปแบบของสถานที่ที่ใช้ในการผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องอบ ควรมีแนวทางในการส่งเสริมให้สมาชิกมีการระดมทุนและมีการจัดทำข้อมูล เอกสารหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน มีการปันผลกำไรให้สมาชิกเห็นอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกที่ดูแลด้านการเงินให้ชัดเจน

2.3 ด้านวัตถุดิบ พบว่าทางกลุ่มควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการจัดซื้อ เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องอบ ในการผลิตให้มากขึ้น ทางกลุ่มควรมีการจัดทำบันทึกข้อมูลของวัตถุดิบว่ามาจากแหล่งใด ใครเป็นผู้ผลิตเพื่อให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์ได้อย่างแท้จริง อีกทั้งทางกลุ่มควรมีฝ่ายที่ดูแลและควบคุมด้านวัตถุดิบให้ได้มาตรฐาน หากไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของกลุ่มควรทำการคัดแยกออกไปก่อน

2.4 ด้านการวางแผน กลุ่มควรมีการจัดประชุมกันภายในกลุ่มเดือนละ 1-2 ครั้ง โดยมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในแต่ละด้าน มีการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว วางแผนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การวางแผนทางด้านการตลาด ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายควรเพิ่มช่องให้มากขึ้นให้มีความหลากหลาย จัดการส่งเสริมการตลาดเพื่อเป็นการกระตุ้นการขายและให้คนรับรู้มากขึ้น ร่วมกันวางแผนกำหนดราคาสินค้า จัดประชุมและพูดคุยกันโดยนำข้อมูลทางด้านค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ มาร่วมกันวิเคราะห์ว่าควรกำหนดราคาขายที่เท่าใดจึงจะเหมาะสม หากลูกค้าซื้อในปริมาณที่มากจะมีส่วนลดเป็นเท่าใด นอกจากนี้ยัง

ต้องมีการวางแผนด้านการเงินซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับกลุ่ม ควรมีการวางแผนในการขอรับสนับสนุนเงินหรืองบประมาณต่าง ๆ จากหน่วยงานของรัฐหรือจากองค์กรเอกชนด้วย

2.5 ด้านการจัดองค์กร ทางกลุ่มควรนำเป้าหมายของธุรกิจมาแจกแจงเป็นประเด็นเป็นข้อที่ชัดเจน จัดทำโครงสร้างองค์กรขึ้นแบบเป็นทางการ มีการออกแบบสายบังคับบัญชาที่ชัดเจน ไม่มีลำดับชั้นมากเกินไปเพราะอาจเกิดความล่าช้า บิดเบือนและยากแก่การควบคุม ทางกลุ่มควรทำโครงสร้างองค์กรแบบหน้าการงานเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการทำงานและงานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2.6 ด้านการจัดการบุคคล ประธานกลุ่มควรหาวิธีสร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้มีความตั้งใจในการทำงานมากขึ้นเช่นอาจจ่ายค่าตอบแทนในแบบจูงใจเช่นใครทำงานมากควรได้ค่าตอบแทนมาก มีการเสริมสร้างขวัญในการทำงานภายในกลุ่มมากขึ้น นอกจากนี้ทางกลุ่มควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานให้ชัดเจนเพื่อจูงใจให้คนทำงานมากขึ้นและมีการมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถ ตรงกับความถนัดของสมาชิกภายในกลุ่ม

2.7 ด้านการอำนาจการ หัวหน้ากลุ่มควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ การติดต่อสื่อสารอาจจะต้องใช้การติดต่อระหว่างบุคคล มีการกระจายข่าวสารผ่านประกาศของกลุ่มหรือทางไลน์ของสมาชิกกลุ่มให้ทราบโดยทั่วกัน ใช้ระบบการติดต่อสื่อสารแบบสองทางเพื่อให้สื่อสารได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น

2.8 ด้านการควบคุม ควรมีระบบในการควบคุมวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ควรมีการควบคุมกระบวนการผลิตสินค้าทุกขั้นตอนการผลิต มีการนำเทคนิคในการจัดการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายมาใช้กับกลุ่มอย่างเป็นระบบและให้ชัดเจนมากขึ้นและควรมีระบบการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูนมีประเด็นสำคัญที่สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านแรงงาน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งมีข้อจำกัดทางด้านสุขภาพ ทำให้มีผลต่อความสามารถทางด้านการผลิตและการแข่งขันในเชิงอุตสาหกรรม นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มไม่ค่อยมีเวลาในการผลิตสินค้า เนื่องจากติดงานสังคมในชุมชนและขาดแรงจูงใจในการผลิต สอดคล้องกับแนวคิดของชนิศุทธิ์ สืบสังข์ และวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2558) ได้กล่าวว่า ควรเห็น

ความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรโดยการจัดกิจกรรม หรือ หลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการเพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความอดทนต่อการถูกกล่าวหา และการวิพากษ์วิจารณ์อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง และงานวิจัยของชมภูนุช หุ่นาค ปภาวดี มนตรีวัต และวิพร เกตุแก้ว (2563) พบว่า ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ทุกคนรัก สามัคคี กัน ประสานความร่วมมือกันได้ เพิ่มทักษะในการทำงานเป็นทีม ปลุกฝังทัศนคติที่ดีในการทำงาน และปรับทัศนคติในการมองเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายสามารถทำงานร่วมกันได้ ดังนั้น ทางกลุ่มควรรับสมาชิกกลุ่มที่มีช่วงอายุน้อยกว่าปัจจุบันหรือเป็นกลุ่มวัยรุ่นในชุมชนเพื่อมาช่วยในการพัฒนาทางด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการตลาดนอกจากนี้ยังสามารถเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานภาครัฐเช่นสำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอเป็นต้นเพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาทางกลุ่มต่อไป

ด้านการเงิน พบว่า เป็นปัญหาหลักที่สำคัญที่สุดการดำเนินงานของกลุ่ม โดยสภาพการเงินของกลุ่มได้มาจากประธานกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มในการระดมทุนเพื่อนำมาใช้เป็นงบในการดำเนินงาน สมาชิกในกลุ่มไม่มีผู้รับผิดชอบด้านการเงินและற்றுญกัที่ชัดเจนจึงทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความสับสน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพงศ์ ช่วยรักษา (2560) พบว่า กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมครามบ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร ควรมีการประสานการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น รวมถึงการสร้างความตระหนักในการจัดการบัญชีรับ-จ่ายของสมาชิก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชมภูนุช หุ่นาค ปภาวดี มนตรีวัต และวิพร เกตุแก้ว (2563) พบว่า มีกองทุนเป็นของตนเอง ไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอก เพียงแค่ทุกคนนำสินค้ามาฝากขาย และอุดหนุนซื้อสินค้าในร้านค้าชุมชนเท่านั้น ซึ่งแนวทางนี้จะทำให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนั้น สิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมคือ นำเงินส่วนนี้ไปต่อยอด สร้างผลกำไร และขยายเป็นกองทุนระดับอำเภอและจังหวัด ดังนั้นทางกลุ่มควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนสนับสนุนเงินที่ใช้ในการใช้ดำเนินการของทางกลุ่ม ซึ่งอาจจะเงินกู้ในรูปแบบอัตราดอกเบี้ยที่ถูก สนับสนุนเงินทุนในรูปแบบของสถานที่ที่ใช้ในการผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องอบ มีการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกที่ดูแลด้านการเงินให้ชัดเจนเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มไม่เกิดความสับสนในการดำเนินงาน

ด้านวัตถุดิบ อุปกรณ์ในการผลิตมีไม่เพียงพอ จึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองด้านกำลังการผลิตได้เพียงพอ ไม่มีระบบการติดตามว่าวัตถุดิบมาจากแหล่งผลิตที่ใดทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพการผลิต วัตถุดิบบางส่วนยังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของดอกจันทร์ คำมรัตน์, บุญทัน ดอกไธสง และอิมรอน มะลูลีม (2552) ที่กล่าวว่า การกำหนดแนวทางการใช้งาน

เครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นส่วนสำคัญของการผลิตออกมาให้มีคุณภาพ และผลิตได้ในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงกำหนดให้พนักงานทุกคน ต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยมีการฝึกฝนและทำความเข้าใจ รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเป็นการดูแลรักษาและป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุภา ประยงค์ทรัพย์ (2555) พบว่า ชุมชนมีการพึ่งพาตนเองในระดับครัวเรือนเป็นอันดับแรก เพื่อลดรายจ่ายให้กับครัวเรือน ขั้นที่สองการพัฒนาสู่ขั้นก้าวหน้าเป็นการนำผลผลิตส่วนเกินมาแลกเปลี่ยนระหว่างกันในชุมชนเกิดตลาดภายในชุมชนและระหว่างชุมชนช่วยส่งเสริมการมีรายได้ และขั้นที่สาม พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองสังคมภายนอก มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ ดังนั้นทางกลุ่มควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องอบในการผลิตให้มากขึ้น ทางกลุ่มควรมีการจัดทำบันทึกข้อมูลของวัตถุดิบว่ามาจากแหล่งใด ใครเป็นผู้ผลิต เพื่อให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์ได้อย่างแท้จริง ทางกลุ่มควรมีฝ่ายที่ดูแลและควบคุมด้านวัตถุดิบให้ได้มาตรฐาน หากไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของกลุ่มควรทำการคัดแยกออกก่อนในการทำการผลิตต่อไป

ด้านการวางแผน ทางกลุ่มยังไม่ได้มีการวางแผนในการดำเนินงานของกลุ่มที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงานภายในกลุ่ม ไม่มีการประชุมและวางแผนประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุธี ขวัญเงิน (2559) ที่กล่าวว่า การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ การวางแผนจะต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาผลสำเร็จที่ต้องการ และหนทางที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤทัย สติอินทาพร และวิไลวัจน์ ฤกษ์ณฤติ (2560) พบว่า การจัดตั้งกลุ่มได้เลือกกรรมการตามความรู้ความสามารถ ได้จัดทำแผนการผลิต การแปรรูปธุรกิจ แผนการตลาด และการประชาสัมพันธ์ แผนการจัดการด้านการเงินและด้านการบัญชี ดังนั้นทางกลุ่มควรมีการจัดประชุมกันภายในกลุ่มเดือนละ 1-2 ครั้ง โดยมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในทุกด้าน

ด้านการจัดองค์กร ทางกลุ่มมีโครงสร้างองค์กรแบบหลวม ๆ เป็นกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ สมาชิกกลุ่มมีหลายบทบาท รูปแบบการจัดสายงานยังไม่ค่อยมีความเหมาะสมทำให้การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริง นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มยังไม่ได้มีความชำนาญเฉพาะอย่างทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุธี ขวัญเงิน (2559) ที่กล่าวว่า การจัดโครงสร้างองค์กร คือ การจัดโครงสร้างงานที่ประกอบด้วย การกำหนดตำแหน่งงาน การจัดกลุ่มงานเป็นหน่วย เป็นแผนกหรือเป็นกอง การมอบอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการ

ปฏิบัติงานที่มีโครงสร้างที่ดีจะต้องสามารถชี้ชัดได้ว่าใครต้องทำอะไร และจะต้องรายงานต่อใคร ซึ่งจะช่วยให้เกิดการมีระเบียบในขณะปฏิบัติงานเป็นกลุ่มอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย น้อยฉ่ำ, วรินทร์ธร ธารสารสมบัติ และสุภา แสงจินดาวงษ์ (2561) พบว่า ทางกลุ่มวิสาหกิจ ควรกำหนดโครงสร้างบริหารองค์กรและการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน และกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่ครอบคลุม รวมถึงการมีระบบบัญชี ควบคุมตรวจสอบได้ง่าย ดังนั้นทางกลุ่มจะต้องมีการ จัดทำโครงสร้างองค์กรขึ้นโดยต้องมีการจัดผังหรือโครงสร้างแบบเป็นทางการขึ้น มีการจัดสายบังคับ บัญชาจากหัวหน้ากลุ่มไปจนถึงสมาชิกกลุ่ม

ด้านการจัดการบุคคล สมาชิกกลุ่มขาดแรงจูงใจและไม่ค่อยมีความพึงพอใจในการทำงาน กลุ่มยังไม่มีนโยบายหรือเป้าหมายที่ชัดเจน เงินค่าตอบแทนและสวัสดิการภายในกลุ่มยังมีไม่ เพียงพอ ปัญหาลักษณะของงานบางครั้งหัวหน้ามอบหมายงานไม่ตรงกับความสามารถในการทำงาน เช่น สมาชิกบางคนไม่ถนัดด้านการตลาด แต่มอบหมายให้ทำในส่วนการตลาดเป็นต้น สมาชิกกลุ่ม ยังขาดความรู้ในเรื่องของการตลาด การตลาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุธี ขวัญเงิน (2559) ได้ กล่าวว่า การจัดสรรคนเข้าทำงาน (Staffing) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์กรธุรกิจมีกำลังคนที่มี ประสิทธิภาพพร้อมในการทำงานในทุกตำแหน่งงาน หลักการ และนโยบายของห้ามที่การจัดการ เกี่ยวกับบุคคลที่ใช้ยึดถือปฏิบัติ คือ การพยายามให้เป็นไปตามหลักการ หรือทุกตำแหน่งมี บุคลากรที่มีความสามารถพร้อมและเหมาะสมกับงานที่ทำให้มากที่สุดตลอดเวลา และสอดคล้องกับ งานวิจัยของนฤทัย สติธอินทพร และวิไลวัจน์ ฤกษ์ชนะภูติ (2560) พบว่า การจัดตั้งกลุ่มได้เลือก กรรมการตามความรู้ความสามารถ ปัญหาการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ การบัญชีไม่สามารถ จะจัดทำบัญชีขึ้นสูงได้ แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืนควรฝึกอบรมผู้ทำบัญชีให้ ทำบัญชีขึ้นสูงได้ ดังนั้นทางกลุ่มควรหาวิธีการสร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้ตั้งใจทำงานมากขึ้น เช่น จ่ายค่าตอบแทนแบบจูงใจมากขึ้น มีการเสริมสร้างขวัญในการทำงานภายในกลุ่ม นอกจากนี้ ทางกลุ่มควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานให้ชัดเจนเพื่อจูงใจให้คนทำงานมากขึ้นและมีการ มอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถ ตรงกับความถนัดของสมาชิกภายในกลุ่ม ควรมอบหมาย งานอย่างเป็นธรรม

ด้านการอำนวยการ ทางกลุ่มไม่ได้มีการมอบหมายให้สมาชิกภายในกลุ่มทำงานตาม ตำแหน่งหรือหน้าที่ มอบหมายงานไม่เหมาะสมกับความสามารถของสมาชิก ทำให้การปฏิบัติงานไม่ ประสิทธิภาพเท่าที่ควร การติดต่อสื่อสารไม่ทั่วถึง ระบบการติดต่อสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของสุธี ขวัญเงิน (2559) ได้กล่าวว่า การสั่งการ (Directing) คือ กิจกรรม ทางการจัดการโดยผู้นำหรือผู้บริหารในการบังคับบัญชาในการทำงานต่าง ๆ ภายในโครงสร้าง

องค์กรดำเนินไปโดยราบรื่นมีการประสานร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤทัย สถิตอินทพร และวิไลวัจน์ ฤกษ์ณะภูติ (2560) พบว่า การจัดตั้งกลุ่มได้เลือกกรรมการตามความรู้ความสามารถ ปัญหาการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ปัญหาแผนการผลิตใช้เวลานาน การตลาดและประชาสัมพันธ์ยังขาดการเงินดอกเบี้ยสูงการบัญชีไม่สามารถจะจัดทำบัญชีขั้นสูงได้แนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืนควรจัดทำแผนธุรกิจระยะสั้นเนื่องจากแปรรูปวันต่อวันควรมีบรรจุกิจที่ที่น่าสนใจการตลาดและการประชาสัมพันธ์ควรขยายให้ทันสมัยควรหาทุนสนับสนุนการเงินและควรมีฝึกอบรมผู้ทำบัญชีให้ทำบัญชีขั้นสูงได้ ดังนั้นทางกลุ่มควรมีการจัดประชุมเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลไว้ เพื่อให้แต่ละบุคคลรู้ว่าบุคคลดำรงตำแหน่งอะไร หน้าที่อะไร ทางกลุ่มควรมีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ ในเรื่องของการติดต่อสื่อสารต้องใช้การติดต่อระหว่างบุคคลหรือทางไลน์ของสมาชิกกลุ่มให้ทราบโดยทั่วกัน และควรใช้ระบบการติดต่อสื่อสารแบบสองทางเพื่อให้สื่อสารได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น

ด้านการควบคุม กลุ่มมีปัญหาการจัดการจัดทำบัญชีควบคุมวัตถุดิบที่จะนำไปใช้ในการผลิต การเก็บเอกสารหลักฐานที่สำคัญของกลุ่มยังไม่ค่อยเป็นระบบเท่าที่ควร ปัญหาการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบเนื่องจากวัตถุดิบที่จัดซื้อมีความหลากหลาย ปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบทำให้คุณภาพไม่ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักษณ์ ทองศรี (2559) พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ควรวางแผนการพัฒนาลักษณะใหม่ให้มีเอกลักษณ์และแตกต่างดำเนินการตามแผน และควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐาน โดยผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภายนอก และรักษาสีสิ่งแวดล้อมทางการผลิตรูปแบบการจัดการตลาด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย น้อยฉ่ำ, วรินทร์ธร ธารสารสมบัติ และสุภา แสงจินดาวงษ์ (2561) พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีระบบควบคุมทางการเงินแบบง่าย ๆ แต่เป็นระบบและมีบัญชีวิสาหกิจที่ถูกต้อง ผลประกอบกิจการกลุ่มทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการประกอบกิจการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จัดตั้งกลุ่มทุกข้อ มีการประกอบกิจการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นทางกลุ่มควรมีระบบในการควบคุมวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ควรมีการควบคุมกระบวนการผลิตสินค้าทุกขั้นตอนการผลิต และควรมีการนำเทคนิคในการจัดการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย มาใช้กับกลุ่มอย่างเป็นระบบและให้ชัดเจนมากขึ้นและควรมีระบบการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบด้วย

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการที่เหมาะสมของกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จึงสรุปได้ว่ามีปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการที่เหมาะสม ประกอบด้วย ด้านแรงงาน (Labor) ด้านการเงิน (Finance) ด้านวัตถุดิบ (Raw Material) ด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดองค์กร (Organizing) ด้านงานบุคคล (Staffing) ด้านการอำนวยการ (Directing) และด้านการควบคุม (Controlling) จึงนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริการจัดการกลุ่มที่เหมาะสมที่เรียกว่า “LFRPOSDC Model”

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านแรงงาน ควรรับสมาชิกกลุ่มใหม่ที่มีช่วงอายุน้อยกว่าปัจจุบันหรือเป็นกลุ่มวัยรุ่นในชุมชน และสามารถเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ เป็นต้น เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้พัฒนาทางกลุ่มต่อไป

ด้านการเงิน ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน และควรมีแนวทางในการส่งเสริมให้สมาชิกมีการระดมทุน

ด้านวัตถุดิบ ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนสนับสนุนเงินทุนเพื่อจัดหาอุปกรณ์ และควรมีการจัดทำบันทึกข้อมูลของวัตถุดิบว่ามาจากแหล่งใด เพื่อให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์

ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในแต่ละด้าน

ด้านการจัดองค์กร ควรมีการจัดทำโครงสร้างองค์กรโดยจัดทำผังหรือโครงสร้างแบบเป็นทางการ และมีการจัดสายบังคับบัญชา

ด้านการจัดการบุคคล ควรหาวิธีการสร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้ตั้งใจทำงานมากขึ้น เช่น ค่าตอบแทนในการสร้างแรงจูงใจ และมีการเสริมสร้างขวัญในการทำงาน

ด้านการอำนวยการ ควรมีการจัดประชุมเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล เพื่อให้แต่ละสมาชิกรู้ว่าดำรงตำแหน่งอะไร นอกจากนั้นทางกลุ่มควรมีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ

ด้านการควบคุม ควรมีระบบในการควบคุมวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต โดยควบคุมกระบวนการผลิตทุกขั้นตอนการผลิต และควรมีการจัดการทำบัญชีมาใช้อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรนำผลการศึกษาร่วมกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการบริหารจัดการของกลุ่มแปลงใหญ่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรนำผลการศึกษาร่วมกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่ ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลหนองยวง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐ์สรุทธ์ สืบสังข์ และวิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2558). การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกรุงเทพมหานครตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 5(3), 106-117.
- ชมภูนุช หุ่นาค ปภาวดี มนต์รีวัต และ วิพร เกตุแก้ว. (2563). แนวทางการจัดการวิสาหกิจชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์สาธิตการเกษตรร้านค้าชุมชน ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน*, 13(2), 21-53.
- ดอกจันทร์ คำมรัตน์ บุญทัน ดอกโธสง และอิมรอน มะลูลีม. (2552). *กลยุทธ์ในการบริหารของบริษัท เอ็นอีซีโทคิน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด*. เข้าถึงได้จาก <http://www.grad.vru.ac.th/download4/141.pdf>.
- นางลักษณ์ ทองศรี. (2559). *รูปแบบการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ไทยจังหวัดบุรีรัมย์*. (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นฤทัย สติธอินทาพร, วิไลวัจน์ ฤกษ์ชนะภูติ. (2560). การจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง : กรณีศึกษา กลุ่มปลา 1 เดียว บ้านห้วยบง ตำบลโนนเมือง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู. ใน *บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ในการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา ระดับชาติและนานาชาติ 2560* (น. 1753-1762). ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ยุภา ประยงค์ทรัพย์. (2555). การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก กรณีประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ใน *วัฒนธรรมและเศรษฐกิจชุมชนอีสาน*. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์.
- วรรณพงศ์ ช่วยรักษา. (2560). *แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมครามบ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร). วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย น้อยฉ่ำ, วรินทร์ธร ธารสารสมบัติ และสุภา แสงจินดาวงษ์. (2561). การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น. *วารสารเกษมบัณฑิต*, 19(ฉบับพิเศษ), 130-139.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562). *ผลผลิตลำไยแยกตามจังหวัด ปี 2562*. เข้าถึงได้จาก <https://data.go.th/th/dataset/longan62>
- สุธี ขวัญเงิน. (2559). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.